

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ПРОГРАМА «НАУКА»

на 2024-2028 рр.

Київ-2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої" ради КНУТД

від 22 листопада 2023 р. протокол №4

Іван ГРИЩЕНКО

Введено в дію наказом¹ ректора

від 4 грудня 2023 р. №372

**ПРОГРАМА «НАУКА»
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
на 2024-2028 рр.**

Програма «Наука» Київського національного університету технологій та дизайну на 2024–2028 рр. / За загальною редакцією д.е.н., проф., академіка НАПН України, І. М. Грищенко. К.: КНУТД. 2023. 12 с.

Укладачі:

Ганущак-Єфіменко Л. М., д-р екон. наук, проф., проректор з наукової та інноваційної діяльності, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона 2022 року;

Стаценко В. В., д-р техн. наук, проф., проректор з цифрової трансформації;

Вергун М. О., канд. екон. наук, головний бухгалтер-проректор з фінансово-економічної та соціальної роботи;

Бобровник В.М., канд. техн. наук, проректор з навчально-виробничих питань та розвитку;

Галавська Л.Є., д-р техн. наук, проф., начальник науково-дослідної частини; лауреат Національної премії України імені Бориса Патона 2022 року.

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Мета, основні завдання науково-інноваційної діяльності	4
2. Концептуальні засади організації науково-інноваційної діяльності	5
3. Розвиток кадрового забезпечення науково-інноваційної діяльності	6
4. Організація студентської наукової роботи	7
5. Трансфер технологій	8
6. Упровадження наукових розробок у практику	8
7. Міжнародне співробітництво та євроінтеграція у галузі науки	9
8. Інноваційна діяльність	10
9. Мистецька діяльність	10
10. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	11
11. Фінансове забезпечення наукової діяльності	11

ПЕРЕДМОВА

Наукова робота та інноваційні дослідження є одним з компонентів Стратегії розвитку Київського національного університету технологій та дизайну в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України на 2024–2028 рр. Саме наука формує інноваційний потенціал нашого університету, а результативність - наукової, науково-дослідної та дослідницької, діяльності є основою його розвитку.

Наукова діяльність в університеті є інтелектуальною, творчою роботою, що здійснюється у формі фундаментальних і прикладних наукових досліджень та спрямована на одержання і використання нових знань та трансферу технологій. Наукові школи, що діють в університеті, характеризуються тривалими зв'язками між національними та зарубіжними науково-освітніми закладами, підвищенням якості наукових досліджень, їх комерціалізацією та інтеграцією у світовий науковий простір.

1. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Метою науково-інноваційної діяльності Університету є забезпечення високої ефективності наукових розробок, їх трансфер у бізнес-середовище, а також розвиток академічного підприємництва як важливого складники у формуванні підприємницької інноваційної екосистеми Університету.

Для цього необхідно вирішити такі основні завдання:

1.1. Забезпечити економічну стійкість та фінансову стабільність Університету за рахунок нових наукових розробок та трансферу технологій.

1.2. Поєднувати передові форми й методи наукових досліджень для інтеграції Університету в європейський і світовий науковий простір.

1.3. Забезпечити збереження кадрового потенціалу Університету з урахуванням реального стану, зміцнювати науковий потенціал та інтеграцію Університету в систему світової науки.

1.4. Забезпечити випереджаючий розвиток безпекової науки в Університеті, враховуючи потреби у підготовці конкурентоспроможних фахівців майбутнього.

1.5. Виконувати працівниками Університету важливі наукові і науково-практичні роботи, спрямовані на підвищення безпеки й обороноздатності держави, повоєнне відновлення її економіки.

1.6. Забезпечити спрямованість наукової роботи в Університеті у пріоритетних для держави напрямках науки і техніки, підвищення обороноздатності держави, інноваційному розвитку економіки, післявоєнної відбудови, участі у наукових Національних програмах, забезпечити відповідність тематичних планів НДР пріоритетним напрямкам та фаховій спрямованості структурних підрозділів Університету.

1.7. Забезпечити ефективне використання наукового потенціалу Університету на основі рейтингового оцінювання для вирішення завдань соціально-економічного регіонального розвитку та держави в цілому.

2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У системі інноваційного розвитку паритетний статус разом із державою та бізнесом, має наука. Якість освітніх університетських послуг значною мірою залежить від упровадження в освітній процес інноваційних, креативних елементів наукових розробок науковців Університету. Комплексний підхід до управління стратегічним розвитком Університету передбачає всі елементи, зокрема, й ті, що дають можливість розвивати науку шляхом дослідницької і творчої діяльності наукових, науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів та студентів, використовувати наукові здобутки вчених у навчальному процесі та комерціалізації результатів. Нині наука інтенсивно трансформується у потужну виробничу силу. Це доводить світовий досвід. В Університеті формується нова філософія використання наукових знань і власних розробок науковців, наукових та мистецьких шкіл: освітній процес має базуватися на результатах наукових досліджень, які є двигуном безпеки і обороноздатності держави та розвитку вищої освіти.

Тому, концептуальними засадами реалізації програми є:

- 2.1. Безперервність, актуальність та інноваційність наукових досліджень.
- 2.2. Інтегрованість результатів наукових досліджень в освітній процес та їх спрямованість на забезпечення підготовки компетентних фахівців для потреб економіки.
- 2.3. Проведення оцінювання якості науково-педагогічних працівників Університету за фактичними результатами (наукові публікації, трансфер технологій та комерціалізація НДР, своєчасна підготовка аспірантів, укладання ліцензійних угод, грантова діяльність тощо).
- 2.4. Багатогранність, усебічність та практична спрямованість науково-дослідної роботи.
- 2.5. Логічна структурованість, інформативність та системність відповідно до світових тенденцій наукових досліджень.
- 2.6. Трансфер технологій та комерціалізація результатів наукових досліджень.
- 2.7. Проведення фундаментальних, прикладних наукових досліджень, грантових угод, виконання госпдоговірних НДР та проєктів за державним замовленням, та таких, що виконуються в межах робочого часу викладачів, на високому науково-технічному рівні, створення наукоємної продукції та новітніх технологій.
- 2.8. Пошук нових форм організації наукової та науково-технічної діяльності, сприяння впровадженню їх результатів у практику.
- 2.9. Удосконалення системи підготовки та перепідготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.
- 2.10. Науковий супровід та інформаційно-аналітичне й науково-технічне забезпечення інноваційних проєктів та впровадження отриманих результатів в освітній процес із використанням сучасних інформаційних технологій.

2.11. Спрямування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт на розв'язання актуальних проблем практичної діяльності та потреб сталого розвитку.

2.12. Забезпечення реалізації освітньо-наукових та наукових програм університету на рівні міжнародних стандартів для навчання іноземних здобувачів на освітньо-науковому (PhD) та науковому рівнях вищої освіти

2.13. Забезпечення трансферу технологій.

2.14. Розвиток науково-технічної кооперації між Університетом, іноземними підприємствами, агентствами, дослідницькими університетами та їх асоціаціями

Національний університет – це передусім наука. Відповідно до стратегії розвитку університету в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України наука має стати основою університетського життя, локомотивом розвитку на міжнародному рівні прикладних досліджень із високоякісною науковою репутацією та трансфером технологій.

3. РОЗВИТОК КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наукові кадри Університету формують потенціал наукових та мистецьких шкіл, створюють відповідні умови для якісної, сучасної підготовки та захисту дисертаційних робіт.

Напрями кадрового забезпечення наукової та науково-інноваційної діяльності в Університеті:

3.1. Формування кадрового резерву науково-педагогічних працівників Університету для роботи у воєнний період і післявоєнного відновлення наукового потенціалу.

3.2. Активізація наукової діяльності структурних підрозділів Університету з метою забезпечення ступеневої підготовки науковців.

3.3. Робота та розвиток наукових лабораторій, центрів та хабів на факультетах, в інститутах, що виконують перспективні науково-дослідні роботи.

3.4. Формування комплексної ефективної системи стимулювання науково-педагогічних працівників (матеріальні й моральні заохочення, оптимізація навчального навантаження, фінансування стажувань у провідних українських та зарубіжних закладах освіти і наукових центрах).

3.5. Дотримання принципів ступеневої підготовки майбутніх науковців у системі «бакалавр – магістр – аспірант – доктор філософії – доктор наук», забезпечення її ефективності.

3.6. Організація ефективної діяльності наукових та мистецьких шкіл Університету, розроблення програм їх розвитку, реструктуризація напряму науково-дослідної діяльності наукових шкіл за пріоритетними науковими напрямами.

3.7. Активізація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти Університету бакалаврського та магістерського рівнів через посилення ролі наукових гуртків, наукову спрямованість бакалаврських та магістерських робіт, залучення кращих здобувачів освіти до участі в роботі наукових та мистецьких шкіл.

3.8. Активізація діяльності наукової ради молодих учених і наукового товариства студентів та аспірантів.

Наш Університет має власні наукові та матеріальні ресурси, знання і талановитих здобувачів вищої освіти й викладачів або науково-педагогічних працівників, тому може постійно створювати інновації, а також розвивати академічне підприємництво шляхом формування підприємницької інноваційної екосистеми Університету.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти є важливим аспектом формування особистості майбутнього вченого та фахівця високої кваліфікації, слугує потужним засобом якісного відбору кадрів для підготовки молодих учених, розвитку наукових та мистецьких шкіл.

Другий рік поспіль спостерігається тенденція зниження наукового кадрового потенціалу (кількісно та якісно), пов'язана з впливом війни на всю наукову сферу й на умови провадження науковими та науково-педагогічними працівниками їхньої професійної діяльності. Досить складною є ситуація з молодими вченими: вони продовжують залишати сферу наукової діяльності.

В Університеті необхідно постійно вдосконалювати завдання і цілі освітньо-наукового процесу з метою підготовки високопрофесійних фахівців для забезпечення високої ефективності наукових розробок та їх трансферу в бізнес-середовище. У студентів необхідно формувати та розвивати здатність до творчості та генерації нових знань. В Університеті студенти повинні мати можливість не лише набувати знання та високу професійну кваліфікацію, а й розвивати свої інтелектуальні здібності.

Програма передбачає організацію науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти на засадах:

4.1. Залучення здобувачів вищої освіти до виконання держбюджетних і госпдоговірних тем, участі у грантових програмах та програмах академічного обміну.

4.2. Залучення здобувачів вищої освіти до роботи у наукових гуртках.

4.3. Виявлення найбільш здібних студентів і забезпечення умов для їх наукового зростання.

4.4. Залучення здобувачів освіти до участі в міжнародних та всеукраїнських конкурсах студентських наукових та творчих робіт.

4.5. Інформування та залучення здобувачів освіти до участі у міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференціях, семінарах, форумах, симпозіумах.

4.6. Виявлення та подальше залучення найкращих студентів для опублікування фахових статей, написання тез доповідей на конференціях.

4.7. Розвитку творчого потенціалу здобувачів освіти через поглиблення їх теоретичних знань та одержання навичок практичної роботи зі спеціальностей, що набувають.

4.8. Відбору і надання рекомендацій кращим студентам для вступу в магістратуру, аспірантуру з урахуванням результатів наукової діяльності.

4.9. Розвитку академічного підприємництва через формування культури підприємництва і стартап-інфраструктури.

5. ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ

Система трансферу технологій в Університеті – це основна форма просування та комерціалізації інновацій, яка базується на передачі патентів на винаходи, патентному ліцензуванні до бізнес-середовища та ін. Патентно-ліцензійна робота є невід’ємною частиною науково-інноваційної діяльності й суттєво впливає на рівень конкурентоспроможності Університету.

Основними напрямками системи трансферу технологій є:

5.1. Організація роботи у сфері інтелектуальної власності відповідно до міжнародних норм.

5.2. Спрямованість на комерціалізацію результатів наукової та інноваційної діяльності Університету.

5.3. Співробітництво з підприємствами й іншими суб’єктами наукової та науково-технічної діяльності з метою впровадження результатів НДР.

5.4. Забезпечення захисту та правомірного використання об’єктів права інтелектуальної власності.

5.5. Проведення експертиз комерційного потенціалу результатів наукової та інноваційної діяльності з метою визначення з-поміж них найбільш перспективних.

5.6. Забезпечення набуття Університетом майнових прав на об’єкти права інтелектуальної власності, що буде створено в результаті його наукової, науково-технічної та науково-дослідної діяльності.

5.7. Інформаційно-аналітичне забезпечення робіт зі створення, охорони, захисту та комерціалізації об’єктів права інтелектуальної власності.

5.8. Формування ефективної системи комерціалізації наукових розробок на основі державно-приватного партнерства, співпраці з Освітньо-інвестиційним кластером легкої промисловості.

5.9. Захист прав і законних інтересів Університету та його працівників як авторів об’єктів права інтелектуальної власності.

6. УПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ РОЗРОБОК У ПРАКТИКУ

Планування наукових досліджень здійснюється за умови чіткого визначення кінцевих результатів та їхнього подальшого використання з попереднім прогнозом економічної ефективності на підставі маркетингових досліджень.

Упровадження наукових розробок у практику здійснюється через:

6.1. Формування бази даних щодо завершених наукових розробок учених Університету.

6.2. Підготовки каталогу пропозицій «Київська ініціатива Інновації для бізнесу», міністерської онлайн платформи «Наука для бізнесу» – для використання, на інвестиційних форумах, презентаціях, виставках, конференціях, семінарах тощо.

6.3. Організації наукових конференцій, семінарів, форумів, симпозіумів і т. ін., на яких будуть демонструватися наукові розробки університету за участю провідних зарубіжних учених. Рекламування результатів досліджень шляхом їх публікації у наукових виданнях, та підвищення індексу цитування робіт науково-педагогічними працівниками університету.

6.4. Організації виставок власних наукових розробок на університетських заходах; використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі.

7. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ У ГАЛУЗІ НАУКИ

Підвищення освітнього, наукового та інноваційного потенціалу Університету і його конкурентоспроможності з-поміж провідних світових наукових та навчально-освітніх організацій та установ забезпечується за рахунок:

7.1. Проведення спільних наукових досліджень із провідними зарубіжними фахівцями.

7.2. Учасі в міжнародних наукових програмах та конкурсах на здобуття грантів Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (2023– 2027), щодо цільового фінансування наукових досліджень програм Фондів цивільних досліджень та розвитку США (CRDF), НАТО, Міжнародної програми EUREKA, білатеральних проектів та ін.

7.3. Взаємного обміну науковою та науково-технічною інформацією, використання міжнародних інформаційних систем.

7.4. Підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів на основі академічних обмінів студентами, викладачами та науковими співробітниками за використанням програм Фонду Гумбольдта, Фонду Фулбрайта, British Council, та ін.

7.5. Учасі у програмах двостороннього та багатостороннього обміну науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами освіти з метою їх стажування та підвищення кваліфікації.

7.6. Проведення міжнародних конгресів, симпозіумів, конференцій, форумів та виставкових заходів.

7.7. Провадження спільної видавничої діяльності та обмін науковою друкованою та іншою продукцією.

7.8. Налагодження прямих багатосторонніх зв'язків між науково-дослідними установами та провідними закладами вищої освіти.

8. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Організаційними засадами інноваційної діяльності в Університеті є:

8.1. Активізація співпраці Університету з Національною академією наук України та галузевими академіями, Національною радою України з питань розвитку науки і технологій, Національним фондом досліджень України, Київською міською державною адміністрацією, регіональними центрами інноваційного розвитку тощо.

8.2. Активізація діяльності Університету як партнера Національної мережі трансферу технологій та комерціалізації науково-технічних розробок.

8.3. Залучення науково-педагогічних працівників, студентів, аспірантів і докторантів до наукового супроводу інноваційних проєктів та трансферу технологій.

8.4. Створення умов для розвитку академічного підприємництва, освоєння наукових знань і наукомістких високих технологій.

8.5. Проведення повного циклу досліджень і розробок, що закінчуються створенням наукомісткої продукції, реалізацією новітніх технологій і трансферу їх у виробництво.

8.6. Підвищення ролі Університету як центра розвитку інноваційних процесів у провідних галузях економіки.

8.7. Організація і проведення виставок, конференцій, семінарів, симпозіумів, конгресів, зустрічей, обмін делегаціями вчених, стажування фахівців, постійне розширення інформаційної бази, створення банків даних інноваційних проєктів.

9. МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Культура та креативних індустрії під час війни зазнали зниження попиту на культурні продукти та послуги, зменшилась кількість вступників до університету. Державні кошти, які в мирний час виділялися на культуру, в умовах воєнного стану спрямовані на підтримку Збройних Сил України. Водночас креативні індустрії мають шанс стати двигуном відновлення України після війни. Бачення мистецької освіти після Перемоги і конкретні кроки в цьому напрямі передбачені навчально-організаційними заходами розвитку мистецької діяльності в Університеті. Це, зокрема:.

9.1. Організація та консолідація зусиль науково-педагогічних працівників Університету для розвитку мистецького і творчого потенціалу, з метою патріотичного виховання, формування національної самосвідомості здобувачів освіти через мистецтво.

9.2. Формування кластерних ініціатив для розвитку креативних індустрій в університеті.

9.3. Налагодження співпраці з-поміж суб'єктів креативної індустрії, через залучення їх до роботи платформ конференцій, конкурсів, виставок, форумів та інших заходів мистецького спрямування на базі Університету в контексті актуальних світових тенденцій.

9.4. Сприяння новим партнерствам, розвитку співробітництва у галузі культури і мистецтв із закладами вищої освіти держави та інших країн, співпраці з галузевими спілками і громадськими організаціями.

9.5. Розвиток Науково-технічної бібліотеки Університету з метою представлення творчих здобутків у відкритому доступі та підвищення цитованості університетських праць світовою науковою спільнотою.

9.6. Розвиток видавничої діяльності університету через розширення наповненості мистецьким контентом фахові видання, для подальшої реєстрації в наукометричних базах даних.

9.7. Формування і популяризація в Університеті мистецьких шкіл в національно-культурному вихованні молоді в умовах воєнного та повоєнного стану.

10. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Одним з основних напрямів удосконалення організації наукових досліджень, передбачених цією програмою, визначено цифровізацію процесів, що дасть змогу забезпечити ефективну координацію наукових досліджень та оптимізувати її використання для активізації діяльності наукових шкіл.

Інформаційне забезпечення програми передбачає:

10.1. Пріоритетність забезпечення наукових підрозділів сучасною комп'ютерною технікою, розвиток і вдосконалення інформаційного обліку та системи гарантування інформаційної безпеки.

10.2. Розроблення інформаційних технологій для їх упровадження під час формування інтегрованих баз даних колективного користування та локальних інформаційних мереж структурних підрозділів Університету.

10.3. Використання можливостей глобальної мережі «Інтернет» з метою комерціалізації результатів наукових досліджень (участь і робота в національних та міжнародних мережах трансферу технологій).

10.4. Підтримку новітніх форм наукової діяльності, які використовують сучасні інформаційні технології – електронні журнали, інтернет-конференції, форуми, круглі-столи, тренінги, форуми тощо.

11. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Джерелами фінансування наукової та науково-технічної діяльності Університету є кошти загального фонду державного бюджету та кошти спеціального фонду державного бюджету, а також гранти та інші джерела відповідно до чинного законодавства.

Базове фінансування здійснюється на конкурсній основі для забезпечення проведення фундаментальних і прикладних наукових та науково-технічних робіт за пріоритетними напрямками наукових досліджень.

Програмно-цільове фінансування здійснюється на конкурсній основі для забезпечення виконання науково-технічних програм, спрямованих на реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, проведення найважливіших прикладних науково-технічних розробок на замовлення Міністерства освіти і науки України, органів місцевої влади, а також грантових проєктів у рамках міжнародного науково - технічного співробітництва.

Система фінансового забезпечення науково-дослідної роботи спрямована на створення умов для розвитку науки з метою підвищення ефективності використання їх досягнень як у регіоні, так і в Україні загалом.

Фінансування науково-дослідної та інноваційної діяльності в Університеті здійснюється на основі:

11.1. Оптимізації і збільшення бюджетних асигнувань на наукові розробки та інші витрати, пов'язані з проведенням науково-дослідних робіт за рахунок активної участі науковців Університету в конкурсах Міністерства освіти і науки України, Державних цільових програмах та замовленнях, міжнародних науково - технічних проектах та НАНУ, Національного фонду досліджень України, проектах від Рамкової програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа», Фонду цивільних досліджень та розвитку США (CRDF), НАТО, Міжнародної програми EUREKA, Двосторонніх наукових конкурсів щодо фінансування пріоритетних напрямів наукових досліджень.

11.2. Упровадження в практику проведення науково-пошукових робіт, які виконуються у рамках діяльності на госпрозрахунковій основі.

11.3. Удосконалення системи стимулювання діяльності науковців університету.

11.4. Забезпечення ефективності використання коштів для функціонування та розвитку науки.

11.5. Отримання коштів і наукового обладнання за міжнародними грантами.

11.6. Залучення нових джерел фінансування та спонсорської допомоги підприємств й організацій.

Зростання ролі науки та інновацій в Університеті потребує змін в організації управління науковою діяльністю. Організаційні заходи спрямовуються на удосконалення структури, форм та змісту організації наукової діяльності, на розроблення науково обґрунтованих шляхів підвищення якості, удосконалення планування та організації наукових досліджень і науково-інноваційної діяльності екосистеми університету. Всіма науковими ресурсами ми маємо забезпечувати економічну і воєнну міць нашої держави.